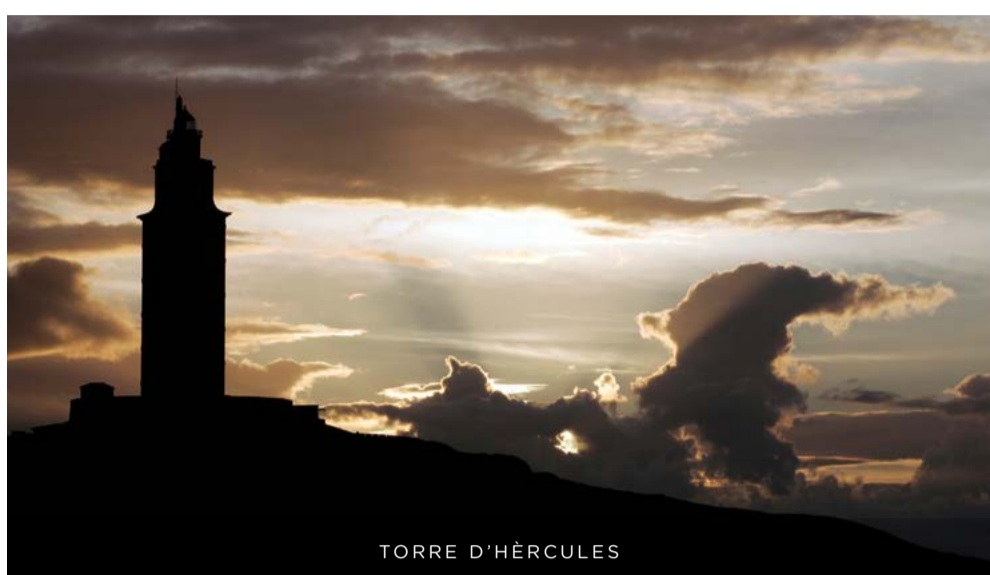

TORRE D'HÈRCULES
PATRIMONI DE LA HUMANITAT
i les seves llegendes

La Torre de Caramel*

TORRE D'HÈRCULES

Aquesta és la nostra torre, el nostre símbol. La seva silueta reflecteix sobre l'oceà la personalitat atlàntica dels que habitem la Corunya. La Torre d'Hèrcules és part del nostre patrimoni i, des de l'any 2009, també és Patrimoni de la Humanitat.

És única, i és el far més antic del món en funcionament. Construïda pels romans al segle I, originalment era més baixa, més ampla i amb una rampa per pujar el combustible que alimentava la seva llum.

El 1788, Eustaquio Giannini inicia la seva gran reforma amb l'ajuda de José Cornide, regidor de la ciutat. El projecte va conservar i va realçar les restes romanes del monument. Va recobrir el far romà amb una façana de gust neoclàssic, amb una franja ascendent que recorda la rampa original. Més tard, s'hi van afegir: el coronament superior que allotja la llum, l'edicle que acull la inscripció llatina i la plataforma de la base.

La de Giannini és la Torre que veus avui dibuixada en els capvespres de la Corunya. Mai l'oblidaràs; en els teus viatges pel món no veuràs gaires fars de planta quadrada i ànima romana.

*de Picasso

Pablo Picasso va viure part de la seva infància a la Corunya dibuixant i pintant la Torre en diverses ocasions. De fet, al petit artista li agradava anomenar-la "Torre de Caramel".

...perfils:

Gaio Sevio Lupo. La Torre d'Hèrcules és l'únic far romà del qual es coneix el nom de l'arquitecte. Ell mateix es va encarregar de perpetuar el seu nom en gravar-lo en una inscripció votiva dedicada al déu Mart August i que es pot veure als peus de la construcció.

Eustaquio Giannini. Enginyer militar encarregat de realitzar, a finals del segle XVIII, la modificació més important que ha patit la Torre. Giannini també va deixar una memòria en tinta sobre pedra com a signatura de la restauració que va convertir la torre en un far modern a l'altura de l'època.

Reina Isabel II. El 1858, amb motiu de la visita de la reina a la ciutat, es va decidir "embellir" l'interior de la Torre d'Hèrcules. Per aquest motiu, es van ocultar les parets internes amb falsos murs de barrots, es va fer un recobriments amb paper estampat i teles i es van construir falsos sostres per tancar les voltes.

José Cornide. Erudit corunyès que publica el 1792 "Investigaciones sobre la fundación y fábrica de la Torre llamada de Hércules" (Investigacions sobre la fundació i fàbrica de la Torre anomenada d'Hèrcules), obra que segueix essent clau per a l'estudi del far.

Llegendes

La llegenda d'Hèrcules

S'explica que hi havia un gegant anomenat Geriò, que regnava a les terres del Tajo al Duero i que tenia amenaçada tota la població. Després de tres dies de lluita, Hèrcules va vèncer el gegant, va enterrar el seu cap i sobre seu va fer-hi construir una torre. En les seves proximitats, va fundar una ciutat anomenada Crúnia com a record de la primera dona que va habitar aquest lloc i de la qual es va enamorar. Quan Hèrcules va marxar, Espan va dotar la torre d'un llum d'oli amb un foc que mai s'apagava. També hi va col·locar un gran mirall pel qual es veien venir les naus enemigues.

Escultura d'Hèrcules en el CIAV Francisco Leiro, 1992

Breogán i Ith

S'explica que, després de conquerir tot el territori, va fundar la ciutat de Brigantia (la Corunya) i va construir-hi una torre. A la seva mort, el va succeir el seu fill Ith que, en veure des de dalt de la Torre les terres d'Irlanda, va partir per conquerir-les. Va ser assassinat i el seu cos va ser retornat a Brigantia, on va ser enterrat. El testimoni va ser recollit pel seu fill Mil, que va intentar de nou la conquesta d'Irlanda i aquesta vegada va aconseguir vèncer els Thuatha-Dé-Dannan i dominar tot el país.

Relat de Trezenonio

S'explica que el monjo Trezenonio viatja a Galícia, unes terres deshabitades. A la seva costa, descobreix una alta construcció, el *Farum Breacantium*, al qual s'acosta i hi puja. Divisa una illa i viatja fins a ella. Allà entra en un estat de beatitud que dura set anys. Passat aquest temps, un àngel li ordena tornar, però ell s'hi nega. Pateix el càstig de quedar-se cec i cobreix el seu cos de nafres. Implora el perdó diví i torna en una barca a Galícia però, en arribar-hi, el *Farum Breacantium* ja està mig derruït i la ciutat està repoblada.

La visita a la Torre

.1

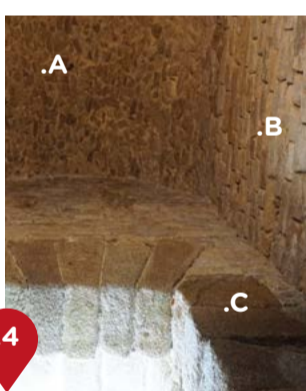
CIAV
El Centre d'Interpretació i Atenció al Visitant (CIAV) està situat al costat de la Torre d'Hèrcules. A més de la recepció, on el personal atén els visitants, el CIAV disposa d'un espai expositiu en el qual s'explica l'evolució històrica de la Torre, la seva funció de far i la seva rellevància estratègica dins de l'Imperi Romà.

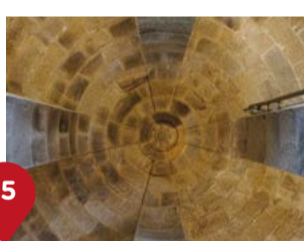
JACIMENT ARQUEOLÒGIC
A l'entrada de la Torre, es troben les restes dels fonaments originals i de les construccions que van ser adossades al far.

INSCRIPCIÓ LLATINA
Al peu de la torre, es conserva la inscripció romana amb el nom de l'arquitecte protegida per un edicle del segle XIX.

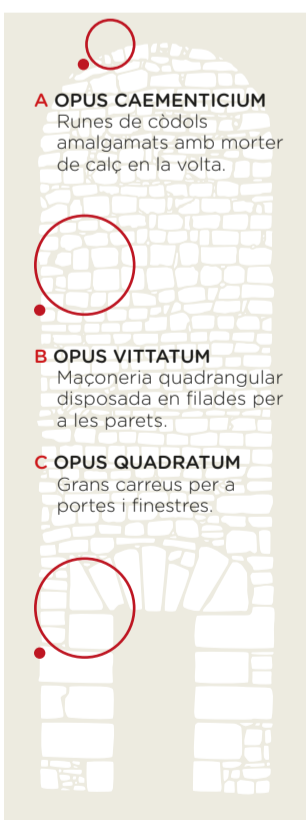
CAMBRES
El nucli intern romà està dividit en tres plantes, i cadascuna, en quatre cambres cobertes per voltes de canó. En totes les cambres, es pot observar com es conserven les formes de construir típicament romanes.

SALA CIRCULAR
Dissenyada per Eustaqui Giannini. Ocupa el lloc d'una antiga rotonda romana coberta amb una cúpula conservant el sòl romà.

LLANTERNA DEL FAR
El fanal que allotja la llanterna del far es va construir el 1804. El llum emet, cada 20 segons, un grup de 4 centelleigs.

A OPUS CAEMENTICIUM
Runes de còdols amalgamats amb morter de calç en la volta.

B OPUS VITTATUM
Maçoneria quadrangular disposada en filades per a les parets.

C OPUS QUADRATUM
Grans carreus per a portes i finestres.

ANTIGA LLANTERNA
La rotonda superior de la Torre d'Hèrcules, que al segle XVIII va ser substituïda pel que avui coneixem com a Sala Giannini, possiblement allotjava el sistema d'il·luminació del far romà. Segons les últimes investigacions, la Torre d'Hèrcules s'hauria il·luminat amb un llum d'oli similar als d'ús domèstic, però d'enormes dimensions. Aquesta peça es troba actualment a les excavacions de la Torre.

MÉS INFORMACIÓ A:

www.torredeherculesacoruna.com

www.turismocoruna.com

Torre d'Hèrcules
Doutor Vázquez Iglesias, s/n
15002 A Coruña
T +34 981 223 730
torredehercules@coruna.es

HORARI DE LA TORRE

HIVERN (D'OCTUBRE A MAIG)
DE DILLUNS A DIUMENGE 10:00 h - 17:30 h
ESTIU (DE JUNY A SETEMBRE)
DE DILLUNS A DIUMENGE 10:00 h - 20:30 h

HORARI CIAV

HIVERN (D'OCTUBRE A MAIG)
DE DILLUNS A DIUMENGE 10:30 h - 17:30 h
ESTIU (DE JUNY A SETEMBRE)
DE LUNES A VIERNES 9:00 h - 20:30 h
DISSABTES, DIUMENGES I FESTIUS 10:00 h - 20:30 h

VENDA D'ENTRADES A CIAV

HIVERN (D'OCTUBRE A MAIG)
DE DILLUNS A DIUMENGE 9:40 h - 17:15 h
ESTIU (DE JUNY A SETEMBRE)
DE DILLUNS A DIUMENGE 9:40 h - 20:15 h

A CORUÑA

SEMPRE OBERTA

TORRE D'HÈRCULES - PATRIMONI DE LA HUMANITAT - LA CORUNYA
L'únic far romà, del món, en funcionament

La Torre en el temps:

SEGLE I
possible alçat

1788
estat previ
a la reforma

1788-1790
reforma i
estat actual

Des del 2008, la Torre d'Hèrcules està agermanada amb l'Estàtua de la Llibertat, dos grans símbols que uneixen el nou i el vell continent a través de l'Atlàntic; i amb el Far del Morro a l'Havana, el més antic del continent americà.

57 m
46 m*
25 m

TORRE D'HÈRCULES
segle I - 1788
graons 234
43° 23' 09" N
8° 24' 23" W
Op Fl(4)W 20s
abast 23 milles

ESTÀTUA DE LA LLIBERTAT
any 1886
graons 156*
40° 41' 21" N
74° 02' 40" W
*sense incloure el pedestal

FAR DEL MORRO
any 1845
graons 170
23° 09' 01" N
82° 21' 24" W
Fl(2)W 15s
abast 18 milles